

6. A karok és a rektor hatáskörének bizonyos szabályozása.

A)

(A m. kir. vallás- és közoktatásügyi miniszter 8286/1924. III/-én IV. ü. o. számú rendelete.)

A közelmúltban végrehajtott létszámapasztással kapcsolatban az adminisztráció egyszerűsítése, illetőleg a miniszterium ügykörének decentralizálása válván szükségessé, f. évi március hó 15-től kezdődőleg további intézkedésig az egyetemek illetékes tudománykarainak hatáskörébe utalom:

1. *a félév-beszámításoknak* (más karbeli, más főiskolai szabálytalan és rendkívüli félévek beszámításának) *engedélyezését*, amennyiben az illető karon félévbeszámításnak egyáltalán helye van.

2. *a vizsgálatokra és szigorlatokra való bocsátásnak a szabályoktól eltérő engedélyezését*, továbbá vizsga, illetve szigorlati (ismétlő, pót) *határidők leszállítását*, kivéve a harmadszori és negyedszeri *ismétlési engedélyek megadását*, amelyek továbbra is a vezetésem alatt álló miniszterium, illetőleg az államfő hatáskörébe tartoznak.

Az ezen rendelettemmel a karok hatáskörébe átengedett dispenzációs jog mikénti gyakorlására nézve a következő irányelveket állapítom meg:

Minthogy az 1922. évi szeptember hó 26-án

86.580/IV. sz. a. kelt rendeletemre való hivatkozással még ma is érkeznek be oly kérvények, amelyek *hadit tanulmányi kedvezmények* elnyerésére irányulnak, az ilyen kedvezmények igénybevételeire jogosultaknak azonban eddig már elég idő állott rendelkezésükre ezen joguk érvényesítésére, ennél fogva az ilyen kérvények jelen rendeletem hatályba lépése napjától kezdve tárgyalás nélkül visszautasítandók. Mindennemű hadit tanulmányi kedvezmény engedélyezésének lehetőségét tehát a jelzett naptól kezdve egyszerűsrimindenkorra megszűnik. Kivételt egyedül azoknak a volt hadifoglyoknak ily irányú kérvényeik képeznek, akik a hadifogságból való visszatérésüktől számított legkésőbb 3 éven belül hadikedvezményekre való igényüket az illetékes karnál bejelentették. Az ily irányú kérvényeket is a kar saját hatáskörében intézi el. Az eddig engedélyezett tanulmányi kedvezményeket természetesen ez a rendelkezés nem érinti.

*

Mint hogy az egyetem i hallgatóság kötelelőségérzésének növelését, a rendhez, a fennálló szabályok betartásához való szoktatását a jövő generáció nevelése szempontjából elengedhetetlenül fontosnak tartom, a *szabálytalan félélék beszámításának* lehetőségét a *legkisebb mértékre* kívánom korlátozni. Ehhez képest szabálytalan féléléknek a végbizonyítvány szempontjából való beszámítása, melyre irányuló kérés csak a végbizonyítvány kiadása iránt nyil-

vánított kérelem kapcsán terjeszthető elő és előbb érdemlegesen nem tárgyalható, *csakis kivételesen*, rendkívül méltánylást érdemlő esetekben és ilyenkor is csak olyan hallgatóknak engedélyezhető, akik tanulmányi előmenetelük szempontjából is erre érdemeseknek bizonyultak, tehát sikeres kollokviumokat tudnak felmutatni és a kérelem tárgyalásának időpontjáig esedékessé vált vizsgálataik során összesen legfeljebb egy ízben utasítottak ismétlésre. Ily esetekben is a szabálytalan félévek ezentúl *legfeljebb* felerészben számíthatók be és a beszámítható összes félévek száma 3-nál több semmi esetre sem lehet. A felerészben való beszámítástól eltérésnek van helye, ha a hallgatónak csak egy szabálytalan féléve van, amely méltányos esetekben beszámítható. A szabálytalan félévek beszámítása ügyében tett ezek az intézkedések az orvostanhallgatóknál — figyelemmel az új szigorlati szabályzat vonatkozó rendelkezéseire — természetesen csak a régi szigorlati szabályzat szerint végző orvostanhallgatókra vonatkoznak.

Rendkívüli félévek *csak különös méltánylást* érdemlő esetekben és csak korlátozott mértékben számíthatók be, de akkor is csak a végbizonyítvány kiadása során és csak oly rendkívüli féléveknél van beszámításnak helye, amelyeket az illetők a középiskolai VIII. osztályú bizonyítvány alapján hallgattak. A reáliskolai érettségi bizonyítvány alapján hallgatott rendkívüli félévekre vonatkozó intézkedések továbbra is érvényben maradnak.

Jegyzet. Az 1924. évi XI. törvénycikk a középiskolai oktatást háromfelé tagolván (gymnasium, reál-gymnasium és reáliskola), ezek érettségi bizonyítványai egyformán képesítenek az egyetemekre. Egyetemünknek arra a felterjesztésére, melyben a reáliskolákból jött hallgatók latin ismereteinek pótlására javaslatot tettünk, válasz eddig nem érkezett.

Más karbeli félévek beszámítása is általában *csak a végbizonyítvány kiadása* iránt előterjesztett kérelem során eszközölhető.

Szigorlatoknak (joghallgatóknál az alap- és államvizsgálatoknak is) más egyetemen (jogakadémián) való folytatása (letétele) a mai rendkívüli viszonyokra (az utazás, ellátás óriási költségeire) való tekintettel rendkívüli méltánylást érdemlő esetekben engedélyezhető akkor, ha az erre nézve meghallgatott elbocsátó egyetem (jogakadémia) nem tesz észrevételt az ellen.

Végzett theológusoknak, valamint végzett bölcsészettanhallgatóknak az eddigi gyakorlathoz képest ezentúl is megadható az a kedvezmény, hogy jogi tanulmányaikat öt félév alatt végezhessek el abban az esetben, ha első és második alapvizsgájukat kellő időben tették le. Az ilyen kedvezményben részesítettek az ötödik félév után bocsáthatók a harmadik alapvizsgálatra.

Ugyanezen kedvezmény adható még a jogi karra beiratkozott végzett közgazdaságtudománykari hallgatóknak is.

Más karbeli féléveknek a jogi tanulmá-

nyokba való beszámítása csak rendkívül méltányos esetekben és csak *korlátolt mértékben* engedélyezhető és csakis oly esetekben, ha a beszámítani kért félévek a jogi tanulmányokkal rokon stádiumokat is tartalmaznak.

A jogi karon az alapvizsgálati és pótvizsgálati határidők pontosan betartandók. Ha a pótvizsgálatra utasított jelölt a pótvizsgálati határidőt (vagy határidőket) úgy mulasztotta el, hogy már csak egész alapvizsgát tehetne, akkor részére kivételes méltánylást érdemlő esetekben, alapos ok igazolása mellett, megengedhető, hogy a legközelebbi határidőben tegyen pótvizsgát. Ha a jelölt az I., vagy a II.-ik alapvizsga letételével késett s az így szabálytalanná vált félév (vagy félévei) figyelembevételével kéri II., vagy III. alapvizsgára való bocsátását, kérése legfeljebb csak az esetben teljesíthető, ha minden kétséget kizárólag igazolja azt, hogy I. vagy II. alapvizsgájának késedelmes letétele rajta kívül álló okokból történt. Pótvizsgálati határidőben egész alapvizsga szintén csak egészen kivételes esetekben tehető akkor, ha az érdekelt hallgató minden kétséget kizárólag igazolja azt, hogy a rendes vizsgálati idő elmulasztása rajta kívül álló okból történt.

Ha a joghallgatóknál az alapvizsgálatra bocsátást, avagy a végbizonyítvány kiállítását csupán alaki hiba (pld. valamely kötelező tárgy nem hallgatása) gátolja, úgy kivételes méltánylást érdemlő esetekben alapos ok igazolása mellett, et-

től az alaki hibától el lehet tekinteni, esetleg az illető tárgyból kollokviumra való kötelezés mellett.

Az orvostanhallgatóknál a reáliskolai érettségi bizonyítvány alapján hallgatott rendkívüli féléveknek a *végbizonyítvány szempontjából* való beszámítása ugyanazon elvek szerint bírálendő el, amelyek szerint ilyen féléveknek a szigorlat szempontjából való beszámítása eddig is történt.

Idegen főiskolákon vagy rokon karokon végzett tanulmányoknak (szigorlatok, vizsgák) az orvosi tanfolyamon való beszámítására irányuló kérelmek tárgyalásánál mérlegelni tartozik a kar, hogy a külföldön vagy más főiskolákon végzett tanulmányok a hazai tanulmányi rendben előírt tanulmányoknak megfelelően és azokkal megegyező terjedelemben végeztettek-e.

Félbenhagyott *gyógyszerészi* tanulmányok folytatására az engedély kellően indokolt esetekben adható meg.

A *bölcsészettudományi* szigorlatoknál a beszámítások az eddigi gyakorlatnak megfelelően eszközlendők, azzal a különbséggel, hogy a szigorlati szabályzat negyedik és hatodik §§-ában megjelölt esetekben is ezentúl további intézkedésig a kar átruházott hatáskörében maga intézkedik.

Betegség igazolására magánorvosi bizonyítvány *nem elegendő*. Hatósági vagy hatóságilag záradékolt, avagy klinikai (kórházi) bizonyítvány szükséges.

A jelen rendelet *szerezett jogokat* nem érint, vagyis a jelen rendelet hatálybalépte előtt nyert engedélyek érvényesek, illetve az azokból eredő esetleges jogok vagy igények továbbra is érvényesíthetők. Viszont természetes, hogy netáni újabb kedvezmények engedélyezése iránt előterjesztett kérelmek elbírálásánál az ittemi részről eddig adott engedélyek alapján már igénybevett kedvezmények mindenkor tekintetbe és számításba veendőek.

A fennálló szabályzatoktól való olyan eltérés, *melyben eddig a vezetésem alatt álló miniszterium intézkedett*, de amely jelen rendeletemben *felemlítve nincs*, az illetékes karok részéről nem engedélyezhető.

Az egyes karok tartoznak minden tanfélév végén a jelen rendeletem alapján adott *félévbeszámításokról*, szabályoktól eltérő vizsgaengedélyekről és határidő leszállításokról a nevek és az egyes esetek megjelölésével s az engedély megadásának rövid indokolásával, ide *jelentést* tenni, illetőleg kimutatást betérjeszteni.

B)

(A vallás- és közoktatásügyi m. kir. miniszter 46.854/1924. VI:10. IV. ü. o. számú rendelete.)

Az eddig végrehajtott és ezután még elkövetkezendő létszámcsökkentések szükségessé teszik, hogy a központi hatóságok ügyköre bizonyos mértékben redukáltassanak és ez által azok

tehermentesíttessenek. Ennek a célnak elérésére — amely egyúttal az adminisztráció egyébként is kívánatos egyszerűsítését is szolgálja — a magam részéről már többrendbeli intézkedést tettem s ezeket ez alkalommal a következőkkel kívánom kiegészíteni: jelen leíratom kézhezvételétől számítva, további intézkedésig:

A) Az egyetem *rectorának* hatáskörébe utalom:

1. a napidíjasok, napibéresek, szegődményeseknek a költségvetésben engedélyezett kereteken belül való alkalmazását;

2. az adminisztratív tisztviselők, kezelők, napidíjasok, altisztek, napibéresek és szegődményesek rendes nyári szabadságának engedélyezését;

3. a napidíjasok, altisztek, napibéresek és szegődményesek részére három hónapot meg nem haladó rendkívüli szabadságok engedélyezését abban az esetben, ha a szabadságolt munkakörének ellátására ideiglenes helyettes alkalmazása nem válik szükségessé.

B) Az egyetem illetékes *tudománykarainak* hatáskörébe utalom:

I. az itteni részről egy ízben már megerősített fizetéses segédtanzenélyzet (adjunktusok, tanársegédek) megbízatásának ugyanabban a minőségben folytatólagos egyszeri első ízben való, a gyakornokoknál pedig kétszeri meghosszabbítását. Az adjunktusoknak hat, a tanársegédeknek négy, a gyakornokoknak pedig há-

rom éven túl való alkalmazásához azonban mindenkor miniszteri jóváhagyás szükséges.

II. A fizetéstelen segédtszemélyzetnek (tanársegédek, gyakornokok) meghatározott létszámon belül való alkalmazását. Az egyes tanszékeknél alkalmazható fizetés nélküli segédtszemélyzet létszámának megállapítására nézve az illetékes karok javaslataikat a legsürgősebben terjesszék fel.

Ezen átruházott hatáskörök ellátásánál való szigorú mihez tartás végett a következőket közlöm a Tekintetes Tanácscsal:

A *napidíjasok, napibéresek és szegődményesek* létszámát, amelynek keretén belül az egyetem rektora ilyen alkalmazotakat saját hatáskörében a minisztérium hozzájárulásának kikérése nélkül alkalmazhat, *pótlólag fogom* a tek. Tanácscsal közölni. Ezen létszámon felül napidíjasokat, napibéreseket és szegődményeseket alkalmazni semmi esetre sem lehet.

Az alkalmazottak *rendes nyári szabadságának* engedélyezésénél irányadóul kell tekinteni, hogy az V., VI., VII. fizetési osztályba tartozó tisztviselőknek maximálisan 6 hetes, a VIII. és IX. fizetési osztályba tartozó tisztviselőknek maximálisan 5 hetes, a X. és XI. fizetési osztályba tartozó tisztviselőknek maximálisan 4 hetes, kezelőknek és napidíjasoknak maximálisan 3 hetes, altisztviselőknek maximálisan 2 hetes és végül napibéreseknek és szegődményeseknek maximálisan 8 napos *rendes nyári szabadság* engedélyez-

hető. A napidíjasok, altisztek, napibéresek és szegődményesek részére engedélyezhető 3 hónapot meg nem haladó és külön helyettesítést nem igénylő rendkívüli szabadságoknál pedig legszigorúbban szem előtt tartandó, hogy ilyenek csak megfelelően (hatósági, klinikai, kórházi orvosi bizonyítvánnyal) igazolt komoly betegség esetén, vagy más rendkívüli méltánylást érdemlő és megfelelően indokolt egészen kivételes esetekben engedélyezhetők. A napidíjasok, altisztek, napibéresek és szegődményesek három hónapot meg nem haladó rendkívüli szabadságának engedélyezése ügyében továbbra is hozzám teendő előterjesztés és ilyen esetekben mindig bejelentendő az is, hogy folyamodó abban az évben milyen címen és már mennyi szabadságot élvezett. Ugyanez az eljárás követendő akkor is, ha a fent említett kategóriákba tartozó alkalmazott egy év folyamán több részletben, de együttvéve három hónapot meghaladó rendkívüli szabadságot kénytelenek igénybevenni.

Jegyzet. Ez a rendelet tehát némileg megváltoztatja Egyetemünknek a 141—143. lapokon közölt s a szabadságolásra vonatkozó szabályzatát.

A fizetéses *adjunktusok, tanársegédek és gyakornokok* megválasztására vonatkozó felterjesztésekben mindenkor megemlítendő, hogy az illető kinek a helyébe választatott meg. Az egy ízben már megválasztott segéd-tanerők ugyanazon minőségben való egyszeri,

illetőleg gyakornoknál kétszeri folytatólagos megválasztása, ide megerősítés végett nem terjesztendő fel. Mindenkor miniszteri jóváhagyás kérendő azonban ki, az adjunktusoknak hat, a tanársegédeknek négy és a gyakornokoknak három éven túl való megválasztásakor. Fizetéstelen segédtanerők itteni megerősítés kikérése nélkül további intézkedésig, — vagyis a fizetés nélküli segédtanerők létszámának az egyetemtől felérkezendő javaslatok alapján leendő végleges megállapításáig — csak az 1923/24. tanévben alkalmazott fizetéstelen tanerők létszámának keretén belül választhatók meg. Amennyiben kivételesen szüksége merülne fel annak, hogy fizetéstelen segédtanerők a múlt tanévi *létszámon felül még* az 1924/25. tanévben is alkalmaztassanak, ezek megválasztása, — ennek kifejezett megemlítésével — ide megerősítés végett feltétlenül felterjesztendő.

7. Az egyetemi Aula használatára vonatkozó szabályzat.

1. §. Az egyetemi aula fölött a mindenkori Rector Magnificus rendelkezik.

2. §. Az egyetemi aulát rendszerint csak az egyetemi szokásos ünnepekre, a rendes és az ünnepies doktori fölavatásokra, valamint az egyetemi tanács által rendezett más alkalmi